

Μακάριος, ο ενωτικός αρχιεπίσκοπος!

του Δρος Βασίλη Αδρακτά

Το 2011 όλοι μας χαιρέτισαμε με αισθήματα ικανοποίησης κι ανακούφισης την άρση του εκκλησιαστικού σχίσματος στο Σύδνεϋ. Επρόκειτο για την επιτυχή κατάληξη ενός 35ετούς αγώνα εκ μέρους τού μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αυστραλίας κυρού Στυλιανού, καθώς και της ωρίμασης ορισμένων συνθηκών εντός της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας ΝΝΟ. Αναμφίβολα, το γεγονός αυτό σηματοδότησε το τέλος μιας απεχθούς εποχής, αλλά τα εκκλησιαστικά πράγματα στην καθ' ημάς Αρχιεπισκοπή πολύ απείχαν από την ευκαταία ολοκληρωτική τους αποκατάσταση. Ό,τι όμως άρχισε προς τη δύση της αρχιερατείας του μακαριστού κυρού Στυλιανού τελεσιουργείται ήδη με την ανατολή της αρχιερατείας του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου Αυστραλίας, κ.κ. Μακαρίου.

Δυστυχώς, η μεγάλη πλειονότητα των ομογενών εστιάζει συνήθως στις εκατέρωθεν δεσμεύσεις των συμφωνιών που συνοδεύουν εκάστοτε την άρση του σχίσματος, παραθεωρώντας έτσι τη μείζονα εκκλησιολογική διάσταση του γεγονότος. Για να συλλάβουμε, όμως, τη διάσταση αυτή, είναι καλό να παραθέσουμε όσο πιο περιεκτικά γίνεται ορισμένα πολύ βασικά στοιχεία για τη φύση της Εκκλησίας. Εν προκειμένω, είναι ενδεικτικός ένας από τους πιο θαυμαστούς λόγους του νεοφανούς οσίου Πορφυρίου του Κουσοκαλυβίτου και συγκεκριμένα εκείνος που αναφέρεται στην «άκτιστη επίγεια Εκκλησία». Δεν κουραζόταν ο Άγιος να λέει ότι αυτή τούτη η επίγεια Εκκλησία είναι άκτιστη! Αυτό σημαίνει ότι η Εκκλησία είναι η επί γης φανέρωση του Ακτίστου ή, αλλιώς, η εν τόπω και χρόνω – τουτέστιν, εν ιστορία – εμβίωση της Βασιλείας του Θεού. Το σημαντικό εν προκειμένω είναι αυτό το «εν ιστορία», το οποίο πραγματώνεται και (επι)βεβαιώνεται μέσω αυτού που είθισται να ονομάζεται «αποστολική διαδοχή», δηλαδή μέσω της συνέχειας-ενότητας έτσι όπως αυτή εμφανίζεται στο πρόσωπο του κατά τόπον επισκόπου και στην παράδοση της πίστεως που αυτός καλείται να ορθοτομεί. Με άλλα λόγια, οι πιστοί μετέχουμε εσχατολογικά στη Βασιλεία του Θεού ως μέλη της Εκκλησίας, ενώ με τη σειρά της η Εκκλησία είναι αδιανόητη δίχως τα κανονικά, τουτέστιν, τα οροθετικά της γνωρίσματα: την αποστολικότητα τόσο της παραδεδομένης πίστεως, όσο και της επισκοπικής διαδοχής. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω καθίσταται πρόδηλη η παραχάραξη που επέρχεται με την αλλοίωση της εκκλησιαστικής κανονικότητας που, εξ ορισμού και εκ των πραγμάτων,

συνεπάγεται κάθε σχίσμα. Δεν θα ήταν υπερβολή εάν λέγαμε ότι το σχίσμα – όχι λιγότερο από την αίρεση, αλλά αναμφίβολα με τρόπο πολύ πιο ύπουλο απ' όσο αυτή – σφετερίζεται τόσο την ταυτότητα, όσο και τις ιδιότητες της Εκκλησίας: είναι, θα λέγαμε, ένας ψεύτικος παράδεισος που θέλει να περνάει για αληθινός! Κατά συνέπεια, τι πιο φυσικό, επιτακτικό και θεάρεστο για έναν επίσκοπο απ' το να επιδιώκει, να διασφαλίζει και να προωθεί την ενότητα της κατά τόπον Εκκλησίας του; Αυτό ακριβώς είναι που πράττει και ο Σεβασμιώτατος Αυστραλίας κ.κ. Μακάριος από τη στιγμή ήδη της εκλογής του, αφού όπως όλοι θυμόμαστε στις 12 Ιουνίου 2019, κατόπιν αιτήματος μετανοίας στον Οικουμενικό Θρόνο και με τη σύμφωνη γνώμη του Σεβασμιωτάτου κ.κ. Μακαρίου, ο κ. Παύλος Λάιος επανήλθε στους κόλπους της κανονικής Εκκλησίας και αποκαταστάθηκε ως Χριστιανουπόλεως – μετά από 25 ολόκληρα χρόνια! Δηλαδή, πριν ακόμα φτάσει στην πέμπτη ήπειρο, ο Αρχιεπίσκοπος έστειλε ξεκάθαρο το μήνυμα και έδινε απαρασάλευτο το στίγμα του: πάνω απ' όλα η «ενότητα του πνεύματος εν τω συνδέσμω της ειρήνης» (Εφ. 4: 3).

Είναι αξιοσημείωτο ότι ο Σεβασμιώτατος δεν μονοπωλεί την καθ' εσχόνην ενωτική του διακονία στα καθ' ημάς. Σε συνέντευξή του (ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ, 15/8/2019) έχει δηλώσει ευθαρσώς: «Οι σχισματικές Εκκλησίες ήταν κάποτε το μεγαλύτερο πρόβλημα, όμως και ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Στυλιανός, με τον τρόπο του, κατάφερε να κάνει πάρα πολλά πράγματα στο κομμάτι αυτό και οι κατά τόπους βοηθοί Επίσκοποι της Αρχιεπισκοπής εργάστηκαν με μεγάλη εκκλησιαστική ευσυνειδησία». Παράλληλα, όμως, στην ίδια συνέντευξη, με το βαθύ θεολογικό αισθητήριο που τον διακρίνει, έκανε λόγο για την «ώρα του Θεού». Και πράγματι, με πηδαλιούχο τον Σεβασμιώτατο κ.κ. Μακάριο, το καράβι της Ιεράς μας Αρχιεπισκοπής βιώνει στο

ιστορικοκανονικό επίπεδο το ψαλμικό και συνάμα λειτουργικό «καιρός του ποιήσαι τω Κυρίω» (Ψαλμ. 118: 126). Επιτέλους, μέσω του Σεβασμιωτάτου Αρχιεπισκόπου μας ο Κύριος όντως ποιεί και ευαρεστείται εις το ποιήσαι το έλεός Του εφ' ημάς, επιτρέποντάς μας να ελπίζουμε ότι πολύ σύντομα δεν θα υφίσταται καμία πλέον σχισματική φατρία, αφού όπως συνεχίζει στη σχετική του συνέντευξη ο Σεβασμιώτατος: «οι Έλληνες και οι ορθόδοξοι... δεν έχουμε την πολυτέλεια να είμαστε χωρισμένοι».

Μέσα σε περίπου δύο εβδομάδες από την ενθρόνισή του (16/07/2019), ο Αρχιεπίσκοπος συναντιέται με την τότε σχισματική ακόμη Κοινότητα του Αγίου Σπυρίδωνος του Κλέιτον της Μελβούρνης και η αντίστροφη μέτρηση αρχίζει – η αντίστροφη μέτρηση του θαύματος! Μετά από πέντε μήνες αυτό που όντως είδαμε και ζήσαμε στις 11 και 12 Δεκεμβρίου 2019 με την επιστροφή της εν λόγω Κοινότητας στην κανονική Εκκλησία, την Εκκλησία των πατέρων και των προγόνων τους – για να θυμηθώ τα λόγια του Αρχιεπισκόπου – δεν μπορεί να περιγραφεί παρά μόνο με όρους θαύματος. Πώς αλλιώς να χαρακτηρίσει κανείς τον ψυχικό αίφνης πλουτισμό της Αρχιεπισκοπής μας; Με ποια άλλα λόγια να χαιρέτισε τη χαρά και την αγαλλίαση των «πρωτοτόκων απογεγραμμένων εν ουρανοίς» (Εβρ. 12: 23); Πώς αλλιώς να εξηγήσει την απίστευτη ομολογουμένως ανταπόκριση των ανθρώπων στο κάλεσμα αγάπης που ευθύς εξαρχής εγκαινίασε ο Αρχιεπίσκοπος; Με ποια άλλα λόγια να αποδώσει αυτό που για δεκαετίες δεν φαινόταν να έχει γιαιρεία και λυτρωμό; Γνωρίζουμε όμως ότι «η αγάπη ουδέποτε πίπτει» (Α΄ Κορ. 13: 8) και η θεία αγάπη που κουβαλάει μέσα του ο Αυστραλίας Μακάριος πιστοποιείται εκεί που πρωτίστως και κυρίως πραγματώνεται εν ιστορία το κυριακό σώμα, τουτέστιν, στην ενότητα συμφώνως προς το κυριακό λόγο «ίνα πάντες εν ώσι» (Ιωάν. 17: 21).

Είμαι πεπεισμένος ότι τουλάχιστον μία από τις όψεις της σφραγίδας με την οποία θα αποτυπωθεί το πέρασμα του Σεβασμιωτάτου Μακαρίου από την ιστορία της Αρχιεπισκοπής Αυστραλίας δεν χρειάζεται να περιμένει το μέλλον για να αποδείξει την αλήθειά της. Πρόκειται για την αγάπη του επισκόπου που εκφράζεται μέσα από τη διακονία της ενότητας. Αυτήν ακριβώς την αγάπη είναι που αποπνέει κάθε κήρυγμα του Αρχιεπισκόπου κι αυτήν ακριβώς την αγάπη είναι που υλοποιούν τα έργα του. Ως εκ τούτου, εκπλήσομαι τα μέγιστα όταν διαπιστώνω ότι θαύματα όπως αυτά που είδαμε στο Κλέιτον της Μελβούρνης είτε δεν τυγχάνουν της δέουσας προσοχής εκ μέρους των ΜΜΕ και των φορέων της Ομογένειας, είτε εκλαμβάνονται ως αφορμή εκ μέρους αδαών προς διατύπωση μικροπρεπών και πικρόχολων σχολίων. Ο Οικουμενικός Θρόνος, όμως, είναι απαρτέγκλιτα προσανατολισμένος στην ενωτική και αγαπτική επανασυναγωγή όλων στους κόλπους της Ιεράς Αρχιεπισκοπής και τον πανίερο αυτό στόχο έχει ταχθεί να υπηρετήσει ο Αυστραλίας Μακάριος.

Είμαι πεπεισμένος για δύο επιπλέον πράγματα. Πρώτον, ότι η ενωτική διακονία του Σεβασμιωτάτου θα συνεχιστεί «εν δυνάμει και εν πνεύματι αγίω και εν πληροφορία πολλή» (Α΄ Θεοσ. 1: 5), μέχρι ότου απαλλαγεί πλήρως η Εκκλησία μας από κάθε σχισματικό κακέκτυπο. Τίποτα και κανένας δεν είναι δυνατόν να σταματήσει, να παρακωλύσει ή να μειώσει τη δυναμική και τη σπουδαιότητα αυτής της διακονίας... κι αυτό καλό είναι να το συνειδητοποιήσουν όλοι όσοι υπό το πρίσμα μιας ψευδούς ομογενειακής συνείδησης νομίζουν ότι υπηρετούν το κοινό καλό... Έσχατη μα όχι ελάχιστη πεποίθησή μου είναι ότι με το παράδειγμα της (κ)ενωτικής του αγάπης ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Αυστραλίας κ.κ. Μακάριος έχει ήδη εγκαινιάσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τον «ποιμαντικόν ανακαινισμόν και την οφειλετικήν μέριμναν διά την νεολαίαν», για τα οποία κάνει εξεχόντως λόγο στο χριστουγεννιάτικο μήνυμά του ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος. Υπάρχει άραγε καλύτερος τρόπος για να επιτευχθεί μία νέα ποιμαντική δράση εντός του κόσμου με ιδιαίτερη ευαισθησία προς τη νεολαία μας απ' την έμπρακτη απόδειξη ότι ως συλλογικό εκκλησιαστικό σώμα έχουμε αφήσει πίσω μας τον καιρό της αποστασίας των σχισμάτων και των μερισμών; Σίγουρα όχι! Αν μη τι άλλο, λοιπόν, είναι για χάρη των νέων που ο Μακάριος είναι και θα συνεχίσει να είναι ο ενωτικός Αρχιεπίσκοπος!